

AmCham Karrierorientációs Program

Útmutató és segédlet Karrier Nagyköveteknek

Az AmCham Karrierorientációs Programot az [Amerikai Kereskedelmi Kamara \(AmCham\)](#) a [Language Ambassador](#) és a [Career Ambassador](#) programok sikerei nyomán hozta létre és középpontjába a **pályaorientáció** került.

A program célja, hogy az **AmCham tagok vállalati önkéntesei (továbbiakban: Karriernagykövetek vagy Nagykövetek)** pályaorientációs előadások keretében közelebb hozzák a diákokat a munkaerőpiachoz, segítsenek nekik a tájékozódásban, motiválják, inspirálják őket a jövőjük tervezésére és a lehetőségek megismerésére.

A rendelkezésre álló időkeretre való tekintettel az előadások célja elsősorban, hogy felkeltse a diákok érdeklődését, inspirálja őket a tájékozódásra és a döntéseik megtervezésére.

A program létrejöttének az oka:

- Az oktatási intézményeknek nincs szoros kapcsolata a munkaerőpiaccal, nem látnak rá a munka világra, így nem tudják pontosan, hogy milyen elvárások alapján kellene felkészíteni a diákokat, akiknek kevés információjuk van arról, hogy mi várja őket a munkaerőpiacon.
- A diákok nincsenek tisztában az itthoni lehetőségekkel, keveset tudnak a cégekről, szakmákról, pozíciókról, futó programokról.
- Szeretnénk, ha a pályaorientációban több hangsúlyt kapna az önismeret fontossága és tudatosság a pályaválasztásban.

Jelen útmutatóval szeretnénk segíteni az önkéntes Karriernagyköveket azzal, hogy a korábbi programok tapasztalatait felhasználva tartalmi és metodikai javaslatokat adunk a látogatások felépítésére.

A látogatások ideje az iskola szervezéséről függően eltérő lehet (például lehet 45 perces vagy 90 perces óra), így a modulokat a szerint javasoljuk összeválogatni, hogy az iskola és az önkéntes megegyezése alapján milyen hosszúságú előadás megtartására kerül majd sor.

Az útmutatóban több témakör került kifejtésre, javasoljuk, hogy a látogatás időtartamához, a célcsoporthoz és a Karriernagykövet egyéni preferenciához képest való válogatást. Az egyes modulok kiválasztásához segítséget nyújthat az egyes témáknál feltüntetett javasolt időtartam.

TARTALOMJEGYZÉK:

I. TÉMAKÖRÖK BEMUTATÁSA ÉS ÚTUTATÓ AZ AMCHAM ÁLTAL JAVASOLT VÁLASZTHATÓ MODULOKHOZ

0. A látogatás megkezdése, útmutató az ismerkedéshez és bemutatkozáshoz
1. Saját munkahely és karrier bemutatása
2. Karriertervezés és önismeret
3. Lehetőségek Magyarországon
4. Milyen a jövő munkahelye?

II. ÜZENETEK

III. TANÁCSOK AZ ELŐADÓNAK

IV. HASZNOS INFORMÁCIÓK: KÖNYVEK, ELŐADÁSOK, CIKKEK

V. PÁLYAORIENTÁCIÓVAL KAPCSOLATOS TESZTEK ÉS INFORMÁCIÓK

I. TÉMAKÖRÖK BEMUTATÁSA ÉS ÚTMUTATÓ AZ AMCHAM ÁLTAL JAVASOLT EGYES MODULOKHOZ

0. Modul: A látogatás megkezdése, útmutató az ismerkedéshez és bemutatkozáshoz – minden további modulhoz ajánlott

Ajánlott tematikai elemek		Ajánlott metodika és időtartam
Rövid bemutatkozás	<ul style="list-style-type: none"> - A Karrier Nagykövet bemutatkozása - Saját munkahelyem rövid bemutatása (melyik cégnél dolgozom, mit csinál a cég, mivel foglalkozom én?) 	Prezentáció – 2-3 perc
Icebreaker kérdések (opció 1)	<ul style="list-style-type: none"> - Mit tudtok a mai napról? - Szerintetek mi fog történni? - Ki az, aki tudja már, hogy mi szeretne lenni? - Kinek van pontos elképzelése arról, milyen pályát fog választani? - Hogy alakult ez ki? - Mit érdemes figyelembe venni a pályaválasztáskor? - Honnan tudom, miben vagyok tehetséges? <p><i>(A beszélgetéshez vagy szavazáshoz bevonhatók digitális eszközök is, pl. Mentimeter, Kahoot, stb.)</i></p>	Interaktív bemelegítő beszélgetés 3-4 percben , ilyen vagy ehhez hasonló kérdésekkel
Icebreaker játék javaslatok (opció 2)	Lásd. mellékelt játékok gyűjteménye (1. melléklet)	Játék javasolt időtartammal: 45 perces óra - 5 perc 90 perces óra - 10-15 perc

1. Modul: Saját munkahely és karrier bemutatása

Ajánlott tematikai elemek		Ajánlott metodika és időtartam
Saját munkahely és karrier bemutatása	<p>Munkahely bemutatása, saját pozíció és szerep ismertetése</p> <p>1. Munkahely bemutatása, akár vizuális eszközökkel is – röviden érdemes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mivel foglalkozik a cég? Ez milyen tevékenységeket jelent? - Milyen fázisok vannak egy munkafolyamatban? - Kinek milyen szerepe van? - Hogy működnek együtt a közreműködő részlegek? - Mi a szerepe az idegennyelvnek? - <i>Milyen képességek fontosak? (lásd az AmCham tagvállalatai által készített kompetenciák gyűjteményét, amely a vállalatok által fontosnak tartott kompetenciákat tartalmazza)</i> <p>2. Saját karrierút és munka bemutatása – csak röviden érdemes elmondani, mint példát, nem kell teljes önéletrajzot adni a diákoknak. Javasolt témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mit tanultam? Milyen szerepe van ennek a munkámban? - Mivel foglalkoztam eddig? - Mit csinálok egy átlagos napon? - Milyen feladataim vannak? - Mi az, ami hasznos számomra a tanulmányaimból? - Honnan szereztem meg azt a tudást, ami a munkámhoz kell? <p>Javasoljuk, hogy a hangsúly a személyes példákon legyen, a Karrier Nagykövet meséljen kudarcairól és nehéz döntési helyzeteiről is.</p> <p>A Karrier Nagykövet jó, ha személyes példákat tud felhozni, mesélhet róla, pl. hogy milyen volt neki, amikor középiskolás volt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mik befolyásolták 16 évesen? - Mit tenne másként? - Mit mondana középiskolás énjének, ha adhatna egy tanácsot? <p><i>Fontos, hogy a 45 perces látogatás célja nem a recruitment vagy a cég reklámozása!</i></p>	<p>Elsősorban prezentáció, moderációval</p> <p>Maximum 10-15 percet érdemes rá szánni, mert ez a modul kevésbé interaktív, de biztathatjuk a diákokat, hogy kérdezzenek és a kérdések mentén mutassuk be azt, hogy mivel foglalkozunk</p> <p>A céges folyamatokat játékosan is be lehet mutatni, pl. a diákoknak kell összerakni a folyamatot csoportokban, megadott részekből</p>

2. Karriertervezés és önismeret

*Mi az, amit szeretnél csinálni („karrier”)? Milyen képességeid vannak hozzá („önismeret”)?
Egy-két témakört javasolunk választani*

Ajánlott tematikai elemek		Ajánlott metodika és időtartam
I. Témakör Karriertervezés	<p>Javasolt gondolatébresztő kérdések, témák a diákok felé:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mi az a karrier? Hogy definiáljuk? Mi a célunk vele? Miért dolgozunk? - Mi a legfontosabb a karriertervezésben? - Hogy tudsz tapasztalatot szerezni? - Mi alapján, és hogyan válassz pályát? - Milyen az álommunka? - Milyen az álommunkahely? - Ki mi szeretne lenni? Mit teszel, hogy elérd ezt a célt? - Milyen képességekre van szükség? - Mi a szerepe a nyelvnek? <p>Gyakorlat javaslat: „szakmák játéka” (2. melléklet) A diákokat kiscsoportokra bontjuk (kb. 4-5 fő) és kiosztunk nekik különböző szakmákat, mindenkinek egyet. A csoportban meg kell, hogy beszéljék, hogy vajon melyik szakmához mi szükséges, illetve miből állhat az adott szakma. Ezt követően nagycsoportban bemutatják a számukra legérdekesebbet, esetleg a Nagykövet segítségével megbeszélik, hogy melyikről tudtak a legkevesebbet. A gyakorlathoz a részletes leírást lásd a 2. számú mellékletben.</p>	<p>Interaktív beszélgetés nagycsoportban – 5-10 perc, ilyen vagy hasonló kérdésekkel</p> <p>Kiscsoportos feladat, amelynek a megbeszélése nagycsoportban történik Létszámtól függően 20-30 perc</p>
II. Témakör Önismeret:	<ul style="list-style-type: none"> - Mi az, amiben tehetséges vagyok? - Kivel kell erről beszélgetnem? - Kitől kell visszajelzést kapnom? <p>Önismereti tesztek ajánlása, amik segítenek a pályaválasztásban, pl.:</p> <p>https://www.felvi.hu/felveteli/teszt http://europass.hu/palyaorientacio-online http://www.dualisdiploma.hu/</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mi az, amiben jó vagyok? Mi az, amit szeretek csinálni? - Milyen körülmények között, milyen helyzetekben/feladatokban érzem jól, otthonosan magam? - Mikor érzem magam kényelmetlenül? <p>Fontos, hogy a diák ne korlátokat, hanem lehetőségeket lásson. Ismerje meg magát, merjen kérdezni, merjen hibázni. Próbáljon ki mindent, amit tud. Találja meg, mi motiválja.</p> <p>Gyakorlat javaslat: „Kire bízánk a feladatot?” A Nagykövet felvet készségeket, szituációkat, és megkéri a diákokat, hogy mutassanak rá az osztályból arra, aki a legjobb azon a területen, illetve rábízják az adott helyzet megoldását. Magát nem</p>	<p>Interaktív beszélgetés nagycsoportban 10-15 perc</p>

	<p>jelölheti senki. Példák: „Ki a legjobb matekból?” „Ki rajzol a legszebben?”, „Kit kérnétek meg, hogy képviselje az osztályt egy tanár előtt?”, „Kire bízátok a hétvégi buli megszervezését?”, stb. Fontos üzenet a diákok felé, hogy mások visszajelzése hasznos önismereti kiindulópont lehet. Nem érdemes egyénekre vonatkozó visszajelzést adni, inkább összességében lehet kiemelni, hogy hasznos lehet elgondolkodni azon, hogy a többiek hogyan látnak engem?</p>	
--	--	--

3. Modul: Lehetőségek Magyarországon - Milyen lehetőségeid vannak?

Ajánlott tematikai elemek		Ajánlott metodika és időtartam
<p>Lehetőségek Magyarországon:</p>	<p>Itthoni opciók, lehetőségek láthatóvá tétele.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Milyen pozíciókra keresnek leginkább munkavállalót? - Mik a hiányszakmák ma Magyarországon? - Milyen tudással lehet könnyen elhelyezkedni? - Mit érdemes tanulni? - Milyen képességek fontosak a munkáltatók számára? - Milyen szerepe van az idegen nyelveknek? - Hogyan mérik fel a cégek a tudást/nyelvtudást? - Milyen szerepe van a külföldi tanulmányoknak? - ERASMUS /CEMS/ TEMPUS /stb. programok <p>Lehet még beszélni a diákmunkáról, gyakornoki programokról, shadowingról, vállalati látogatásokról és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségekről.</p> <p>Hallgatóságtól függően érdemes hangsúlyozni a kék galléros munkák fontosságát és a bennük rejlő lehetőségeket is.</p>	<p>Interaktív beszélgetés, érdemes feltérképezni, hogy a diákok mennyit tudnak ezekről a kérdésekről és kiegészíteni a saját információinkkal.</p> <p>15-20 perc</p>

4. Modul: Milyen a jövő munkahelye?

Ajánlott tematikai elemek		Ajánlott metodika és időtartam
<p>III. Témakör A jövő:</p>	<p>A világ és a munkaerőpiac változásai, illetve hogyan tudunk ehhez alkalmazkodni?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Merre tart a világ? Mit hoz a közeljövő? - Technikai fejlődés, robotizáció, automatizáció - Milyen munkák lesznek 10 év múlva? - Mik lesznek a legkeresettebb szakmák? - Milyen képességekre lesz szükség a jövőben? - Mik nem voltak még 10 éve? - Mik azok a munkák, amelyek esetleg el fognak tűnni vagy kevesebb munkavállalóra lesz szükség? - Melyek azok a szakmák, amelyeket nem fognak kiváltani a gépek? - A mai diákok fele olyan munkát végez majd, amely még nem létezik. Nagy lesz a fluktuáció, egy ember akár 12x is válthat állást. - Mit érdemes tanulni? - Milyen szerepe van a nyelveknek? <p>Érdemes hangsúlyozni a nyelvek, elsősorban az angol elsajátításának fontosságát, továbbá a legfontosabb kompetenciák és a digitális képességek fejlesztését.</p>	<p>Interaktív beszélgetés, érdekes feltérképezni, hogy a diákok mennyit tudnak ezekről a kérdésekről és kiegészíteni a saját információinkkal.</p> <p>20-25 perc</p>

II. ÜZENETEK

Javasolt központi üzenetek:

- Felelősségvállalás: a kölcsönösségen alapuló világban a felelősség és a lehetőség együtt jár. Érdemes kiemelni a döntések és a felelősségvállalás fontosságát. A nem döntés is döntés, általában a legrosszabb végkimenetelű.
- Tanulás fontosságának hangsúlyozása: egyetem és szakképzés egyaránt jó és hasznos lehet, mindkettőre fel lehet hívni a figyelmet és rávilágítani az előnyeire (iskolától és a diákok összetételétől függően).
- Nyelvtanulás elengedhetetlen: az angol feltétlenül szükséges (lényegében alapfeltétel), további európai nyelv ismerete nagy előny. Terveiktől függően érdemes a különleges, ritkább nyelveket tanulni vagy azokat a nyelveket, amelyeket sokan beszélnek.
- Érdemes bátorítani a lányokat, hogy merjenek nyitni a tudományos, mérnöki, informatikai és menedzsment karrier irányába is.
- Menjenek bátran külföldre, tanuljanak, szerezzenek tapasztalatot, ismerjék meg a világot, szélesítsék a látókörüket, de jöjjenek haza hasznosítani a tudást, mert itthon is nagyon jó lehetőségek vannak.
- Hangsúlyozzuk az egész életen át tartó tanulás fontosságát.
- Fel lehet mérni az óra végén, hogy milyen üzenetet visznek haza magukkal? Mi volt hasznos az órában?

III. TANÁCSOK AZ ELŐADÓNAK

- Az intézménnyel történő kapcsolatfelvétel során javasoljuk, hogy tudjon meg minél többet az osztályról. A kapott információt fel lehet használni az előadás anyagának finomhangolásához.
- Bátorítsuk a diákokat, hogy kérdezzenek bármikor. Nincsenek rossz kérdések.
- Használjunk egyszerű, közérthető kifejezéseket, kerüljük a szakszavakat, bonyolult technikai kifejezéseket – de ne becsüljük le a megértési készségüket.
- Törekedjünk arra, hogy a foglalkozás játékos legyen, használjunk vizuális eszközöket.
- Nagyon fontos, hogy a diákok aktív résztvevők legyenek: Beszélniük, játszaniuk, dolgozniuk kell.
- Legyen felkészülve arra, hogy nem mindenki figyel majd. Fel kell ismerni, hogy nagy valószínűséggel nem tudunk mindenkit megérinteni, de ha csak pár diáknak hasznos volt, akkor már megérte ellátogatni.
- Az előadás után érdemes visszajelzést kérni a tanároktól.

IV. HASZNOS INFORMÁCIÓK A NAGYKÖVETEKNEK ÉS A DIÁKOKNAK: KÖNYVEK, ELŐADÁSOK, CIKKEK

0. Pályaorientációs témájú előadások
1. Motivációs előadások
2. Jövő munkahelye
3. Legfontosabb készségek és kompetenciák

Bill Burnett - Dave Evans: Tervezd meg az életed!

https://www.libri.hu/konyv/bill_burnett.tervezd-meg-az-eleted.html

Ken Robinson: Elemedben vagy? Fedezd fel a benned rejlő tehetséget!

<https://hvgkonyvek.hu/konyv/elemedben-vagy-fedezd-fel-a-benned-rejlo-tehetseget>

Roman Krznic: Hogyan találjuk meg a nekünk való munkát?

<https://hvgkonyvek.hu/konyv/hogyan-talaljuk-meg-a-nekunk-valo-munkat>

Martin Ford: Robotok kora – Milyen lesz a világ munkahelyek nélkül?

<https://hvgkonyvek.hu/konyv/robotok-kora-milyen-lesz-a-vilag-munkahelyek-nelkul>

Juhos Andrea: Kinek lesz munkája 20-30 év múlva?

<http://moderniskola.hu/2015/11/kinek-lesz-munkaja-20-30-ev-mulva/>

Will robots take my job?

<https://willrobotstakemyjob.com/>

Word Economic Forum cikkek, amelyek a jövőben szükséges képességekről és kompetenciákról szólnak:

<https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-10-skills-you-need-to-thrive-in-the-fourth-industrial-revolution/>

<https://www.weforum.org/agenda/2017/09/skills-children-need-work-future/>

<https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>

V. PÁLYAORIENTÁCIÓVAL KAPCSOLATOS TESZTEK ÉS INFORMÁCIÓK

<https://www.felvi.hu/felveteli/teszt>

<http://europass.hu/palyaorientacio-online>

<http://www.dualisdiploma.hu/>

<https://palyaorientacio.munka.hu/>

TEDxGoldenGatePark: Scott Dinsmore – „Hogyan találjuk meg álmaink munkáját?”

<https://www.youtube.com/watch?v=jpe-LKn-4gM>

TEDxSF: Mel Robbins – „Hogyan ne csesz ki magaddal többé?”

<https://www.youtube.com/watch?v=Lp7E973zozc>